

MAŁOLATEK

SP 18
W KIELCACH

NR 17
MARZEC 2019

GAZETKA SZKOLNA UCZNIÓW KLAS 1-3
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 18 W KIELCACH
ZESPÓŁ REDAKCYJNY PROWADZI PANI TAMARA MACHNIK
REDAKCJA JĘZYKOWA - PANI LUCYNA GÓRNIAK

WYWIAD Z PIELEŃNIARKĄ

26.02.2019 roku uczniowie kl.3a przeprowadzili wywiad z panią Agnieszką Kot, która pracuje w szpitalu jako pielęgniarka

Uczniowie kl.3a: Witamy Panią w naszej szkole. Dziękujemy, że zgodziła się Pani udzielić wywiadu do szkolnej gazetki.

Pani Agnieszka Kot: Dzień dobry. Myślę, że niektórzy z was mnie znają. Jestem mamą waszego kolegi, Tomka.

U.kl.3a: Ile lat pracuje pani jako pielęgniarka, a jak długo – w szpitalu?

P. A. K.: W zawodzie pielęgniarki pracuję od 18 lat, a w szpitalu – 15 lat.

U. kl.3a: Jaką szkołę trzeba skończyć, aby zostać pielęgniarką?

P. A. K.: Najpierw skończyłam liceum medyczne, gdzie oprócz matury z przedmiotów ogólnych, jak w każdym liceum ogólnokształcącym, miałam również egzaminy z przedmiotów zawodowych, czyli medycznych. Potem ukończyłam studia pielęgniarskie. Mam ze sobą zdjęcia sprzed lat. Jestem na nim ubrana w specjalny strój i czepek. Tak ubierały się dawniej uczennice szkoły pielęgniarskiej.

U. kl.3a: Na czym polega praca pielęgniarki? Czym się wyróżnia praca pielęgniarki-instrumentariuszki?

P. A. K.: Pielęgniarki pracują w różnych miejscach, m.in. w przychodniach i szpitalach, w żłobkach i szkołach. W waszej szkole też jest pani pielęgniarka, prawda? Najbardziej zróżnicowana jest praca pielęgniarek w szpitalu, bo każdy oddział jest inny i ma inne potrzeby.

Na przykład oddział kardiologii zajmuje się chorobami serca. Jako instrumentariuszka pracuję na bloku operacyjnym, gdzie razem z lekarzami wykonujemy różne zabiegi, asystujemy im i pomagamy. Dbamy także

o to, aby narzędzia chirurgiczne były sterylnie czyste. Jednym z zabiegów jest koronarografia. Pozwala ona ocenić, czy tętnice, przez które płynie krew, są zdrowe. Innym zabiegiem jest wszczepienie stymulatora, który pomaga sercu prawidłowo pracować. Na oddział kardiologiczny trafiają również pacjenci z zawałem serca, którym staramy się uratować życie.

U. kl.3a: Mój dziadek umarł na zawał.

– A moja babcia miała zawał i jeszcze jest w szpitalu.

P. A. K.: Współczuję. Twoja babcia na pewno leży na naszym oddziale.

U. kl.3a: Co najbardziej lubi pani w swojej pracy?

P. A. K.: Najwspanialsze jest to, że mogę pomagać ludziom, którzy potrzebują pomocy, ulżyć chorym w cierpieniu. Ale najbardziej się cieszę, kiedy uda nam się uratować pacjentowi życie albo zdrowie.

U. kl.3a: Ile pielęgniarek pracuje w szpitalu, a ilu lekarzy?

P. A. K.: W szpitalu wojewódzkim pracuje ponad 1000 pielęgniarek. Na naszym bloku operacyjnym jest 25 pielęgniarek i 13-stu lekarzy. Dlatego myślę, że w szpitalu lekarzy jest trochę mniej niż pielęgniarek. Jeśli w waszej szkole jest ok. 330 uczniów, to w szpitalu pracuje więcej pielęgniarek niż uczniów w trzech takich szkołach.

U. kl.3a: Kto oprócz lekarzy i pielęgniarek pracuje w szpitalu?

P. A. K.: W szpitalu pracują ludzie różnych zawodów. Wspomniani lekarze i pielęgniarki; ratownicy medyczni, którzy pracują w pogotowiu ratunkowym; psycholog, który pomaga pacjentom, aby się nie bali i nie denerwowali podczas pobytu w szpitalu; farmaceuci, którzy ze szpitalnej apteki wydają potrzebne lekarstwa; salowe, które sprzątają sale, łazienki i korytarze; kucharki, które gotują posiłki pacjentom; dietetycy, którzy układają jadłospis dla chorych, potrzebujących określonych diet. Każdy pracownik szpitala wypełnia inną funkcję i jest potrzebny.

U. kl.3a: Jak długo trwa dyżur pielęgniarki w szpitalu? Czy pracuje pani w nocy?

P. A. K.: Dyżur pielęgniarki trwa 12 godzin, np. w godzinach 8.00–20.00 albo w godzinach 20.00–8.00, czyli całą noc.

U. kl.3a: Co jest najtrudniejsze w pracy pielęgniarki?

P. A. K.: Najtrudniejsze dla mnie jest to, że nie wszystkich pacjentów da się uratować. Przykre są też sytuacje, kiedy pacjentami nie interesują się ich rodziny. Wtedy ci chorzy ludzie czują się bardzo samotni i nie mają motywacji, aby wrócić do zdrowia. Rodzina jest dla chorego bardzo ważna.

U. kl.3a: Ilu lekarzy i ile pielęgniarek przeprowadza operację?

P. A. K.: Przy zabiegach, przy których ja asystuję, pracuje jeden lekarz, dwie pielęgniarki i jeden inżynier kliniczny. Są też operacje, które wykonywane są przez czterech lekarzy i dwie pielęgniarki. Przy podawaniu narkozy, czyli znieczulenia, potrzebni są lekarz anestezjolog wraz z pielęgniarką anestezjologiczną.

U. kl.3a: Jak długo może trwać operacja?

P. A. K.: Różnie

to bywa

w zależności od

stanu pacjenta

i rodzaju operacji.

Czasem zabieg

trwa pół godziny,

a czasem 8 go-

dzin. W tym cza-

sie trzeba

pracować w skupieniu, nie można odejść od pacjenta, nie można zrobić

sobie przerwy. To bardzo odpowiedzialna i bardzo trudna praca. Cały

czas badane są parametry życia pacjenta: jak bije jego serce, jak oddy-

cha, jakie jest ciśnienie krwi itd. Do tego potrzebna jest specjalna apa-

ratatura pomiarowa, którą trzeba obserwować.

Trzeba umieć pra-

widłowo zareago-

wać na najbardziej

niespodziewaną

sytuację. Czasem

jest konieczność

wymiany

pielęgniarek przy stole operacyjnym, bo operacja trwa bardzo długo. Przyniosłam stroje chirurga i pielęgniarki, które możecie przymierzyć i poczuć się jak w prawdziwym szpitalu. Pokażę wam również, jak pielęgniarki i lekarze myją ręce. Dokładne mycie rąk jest bardzo ważne, ponieważ zapobiega wielu chorobom. Dzieci powinny myć ręce przed jedzeniem, po wyjściu z ubikacji, po zabawie np. z psem lub kotem, po powrocie z podwórka. Najpierw trzeba zmoczyć dłonie, nabrać mydła, myć dokładnie każdy palec osobno i wewnątrz dłoni. Każda z ośmiu czynności powinna trwać tyle, ile trwa następujący wierszyk: *Jak to miło chmurką być, niebem płynąć jak po wodzie. Taką piosnkę na dzień dobry każda chmurka śpiewa co dzień.*

U. kl.3a: Jaka była najtrudniejsza operacja, przy której pani asystowała?

P. A. K.: Pamiętam, jak pacjentka nie zgodziła się na wszczepienie bajpasów (można je porównać do rurek, które omijają zwężone tętnice i pomagają uniknąć zatorów), bo wiązało się z rozcinaniem klatki piersiowej. Trzeba było wówczas przeprowadzić specjalny zabieg, który trwał cztery godziny. Należało wówczas wprowadzić długą igłę do tętnicy udowej pacjentki i doprowadzić ją do tętnicy wieńcowej, koło serca. Tam dopiero następował właściwy zabieg. Jeśli pacjent ma bardzo niskie tętno, wtedy wprowadzamy tętnicami do jego ciała specjalną elektrodę, która pobudza impulsami elektrycznymi bicie serca. To także trudny zabieg!

U. kl.3a: Co czuje pielęgniarka, gdy pacjenta nie dało się uratować i operacja kończyła się śmiercią?

P. A. K.: Nawet po wielu latach pracy nie da się do tego przyzwycząić. Zawsze jest nam bardzo przykro, tym bardziej, że dla rodzin śmierć pacjentów jest bolesnym przeżyciem.

U. kl.3a: Z jakimi przypadkami najczęściej ma pani do czynienia?

P. A. K.: Głównie z pacjentami chorymi na serce. Choroby serca powstają wtedy, gdy człowiek nie dba o swoje zdrowie, niewłaściwie się odżywia (je tłuste, smażone jedzenie, w tym, chipsy. Je dużo słodczy, a mało warzyw i owoców), pali papierosy, jest mało aktywny fizycznie, nie wyleczył się grypy lub przeziębienia. Taki tryb życia wywołuje miażdżycę, czyli zatkanie się tętnic, co w efekcie doprowadza do zawału serca.

U. kl.3a: Ilu pacjentom pani pomogła? Czy to się da zliczyć?

P. A. K.: Trudno policzyć. Około 10 pacjentów dziennie przez 15 lat.

U. kl.3a: Czy lubi pani swoją pracę?

P. A. K.: Bardzo lubię swoją pracę, pomimo, że jest trudna i bardzo odpowiedzialna.

U. kl.3a: Dziękujemy za udzielenie wywiadu. Wiedzieliśmy, że praca pielęgniarki jest potrzebna i wiąże się z ratowaniem ludzkiego życia, ale nie zdawaliśmy sobie sprawy, że jest tak trudna i odpowiedzialna.

Tydzień kultury

Złote myśli o książkach

Kiedy używam ładnych słów,
wokół mnie robi się miło.
Emma Podsiadło, Marysia Kopacz, kl.2a

Lubię słuchać, jak ktoś czyta mi książki.
Lubię też sama czytać książki dla dzieci.
Kornelia Nawara, kl.1a

Lubię czytać książki i lubię się uczyć.
Filip Pawłowski, kl.2b

Książki pełne pięknych słów są jak łąki,
na których kwitną kolorowe, pachnące kwiaty.
Dorian Brzyśkiewicz, kl.1a

Od dziś będę ładnie mówić...
Marcel Gajos, kl.1a

Kocham książki przygodowe, bo są ciekawe
i można się wiele z nich nauczyć.
Sebastian Orłowski, kl.2a

Lubię książki, bo uczą mnie
ładnych i mądrych słów.
Amelia Rycerska, kl.2a, Patryk Syska,
Cyprian Nawara, kl.2b

Książki to skarbnice pięknej polskiej mowy.
Aleksandra Gogler, kl.2a

Kulturalny człowiek używa słów: *proszę, dziękuję,
przepraszam*. Używajmy tych słów jak najczęściej.
Krystian Perczak, kl.2b

języka polskiego

Książka to wspaniała rzecz. Dzięki niej poznajemy wiele mądrych słów, a przy okazji uczymy się ortografii.

Amelka Rak, kl.2b

Calineczka, Łucja Pietsczyk, kl. 0

Rymowanki o książkach

Wolę czytać książki,
niż wspinać się na drążki.
Książki bardzo lubię
i się tym ogromnie chlubię.

Oleh Makohon, kl.2a

Wolę czytać książeczki,
niż wiązać na włosach wstążeczki.

Drodzy przyjaciele,
dzięki książkom
przeżyjecie przygód wiele!

Emma Podsiadło, kl.2a

Wolę czytanie,
niż chrabąszcze na śniadanie.
Kiedy używam pięknych słów,
nawet słońeczko uśmiecha się znów.

Marysia Kopacz, kl.2a

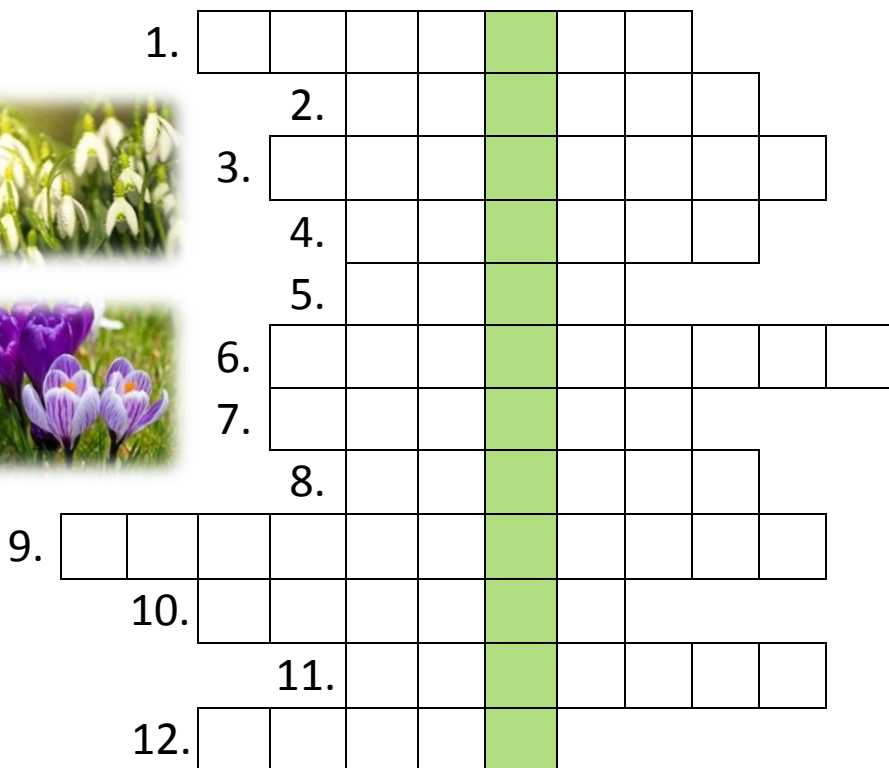

Dzielny ołowiany żołnierz
Nicola Ozga, kl. 2c

Rymowanki i złote myśli opracowane w pod opieką pani Tamary Machnik.

Nicola Ozga,
Igor Matyjasek, kl. 2c

KRZYŻÓWKA

- 1) Wiosenny kwiat, którego nazwa związana jest z „tuleniem”.
- 2) Miesiąc, w którym zaczyna się wiosna.
- 3) Słomiana kukła, którą topi się albo pali na pożegnanie zimy.
- 4) Odgłos, który wydaje bocian.
- 5) Gdy stopi się lód, powstanie...
- 6) Pięknie śpiewający ptak, który buduje gniazdo na ziemi.
- 7) Duży ptak z długim, czerwonym dziobem.
- 8) Jeden z pierwszych wiosennych kwiatów, najczęściej fioletowy.
- 9) Pierwszy wiosenny kwiatek, który wyrasta spod śniegu.
- 10) Pora roku, która następuje po zimie.
- 11) Budują je ptaki, aby złożyć tam jaja.
- 12) Kotki na wierzbie.

Zajęcia przyrodnicze w świetlicy szkolnej.

Bocian biały

to duży ptak brodzący. Jego upierzenie jest głównie białe, z czarnymi piórami na skrzydłach. Dorosłe ptaki mają długie czerwone nogi oraz długie spiczasto zakończone czerwone dzioby. Samce nie różnią się wyglądem od samic. Głównym dźwiękiem, wydawanym przez dorosłego bociana, jest głośne klekotanie dziobem.

Bociany są mięsożerne. Żywią się owadami, rybami, płazami, gadami, małymi ssakami i małymi ptakami. Pożywienie znajdują wśród niskiej roślinności oraz w płytkich wodach. Żerują na mokradłach i terenach podmokłych. Osiedlają się w pobliżu ludzkich siedzib.

Bociany zimują w Afryce. Przed odlotem w sierpniu zbierają się w stada zwane *sejmikami*. Odlatują w grupach. Podczas wędrówki unikają wód Morza Śródziemnego, ponieważ wznoszące prądy powietrzne, które wykorzystują w czasie lotu tworzą się tylko nad lądem. W Polsce bociany spędzają ok. 5 miesięcy. Po powrocie z Afryki w marcu samiec buduje duże gniazdo, które może być używane przez kilka lat. Samica składa 2–5 jaj, z których po ok. 34 dniach wykluwają się pisklęta. Rodzice na zmianę wysiadują jaja i wspólnie karmią młode. Młode opuszczają gniazdo po ok. 2 miesiącach po wykluciu. Młode ptaki mają czarny dziób, przechodzący z czasem w jasnoczerwony i brązowoszare nogi.

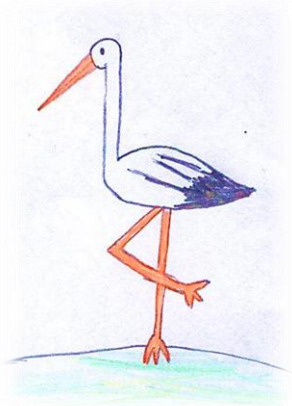

KONKURS

Kto pierwszy przyniesie do biblioteki szkolnej prawidłowo rozwiązany quiz, otrzyma nagrodę niespodziankę.

QUIZ O BOCIANACH

- 1) Bociany to ptaki
  - a) nietoty.
  - b) śpiewające.
  - c) brodzące.
- 2) Jego pióra są
  - a) w kolorach białym i czerwonym.
  - b) w kolorach białym i czarnym.
  - c) tylko w kolorze białym.
- 3) Dziób i nogi bociana są w kolorze
  - a) zielonym.
  - b) żółtym.
  - c) czerwonym.
- 4) Bociany są
  - a) mięsożerne.
  - b) owadożerne.
  - c) roślinożerne.
- 5) Odgłos, który wydają to
  - a) świergot.
  - b) klekot.
  - c) śpiew.
- 6) Żywią się
  - a) tylko żabami.
  - b) rybami, gadami, płazami, gryzoniami, owadami, dżdżownicami.
  - c) roślinami wodnymi i przybrzeżnymi.

7) Samica bociana składa

- a) 5–8 jaj.
- b) 2–5 jaj.
- c) 8–10 jaj.

8) Młode opuszczają gniazdo

- a) po ok. 2 latach po wykluciu.
- b) po ok. 2 tygodniach po wykluciu.
- c) po ok. 2 miesiącach po wykluciu.

9) Zimą odlatują do

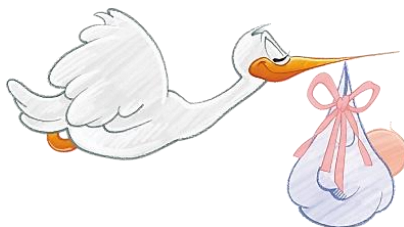
- a) Afryki.
- b) Ameryki.
- c) Australii.

10) Przed odlotem bociany zbierają się w grupy na tzw.

- a) *naradach*.
- b) *sejmikach*.
- c) *zgrupowaniach*.

11) Bociany spędzają w Polsce

- a) 5 miesięcy.
- b) 2 miesiące.
- c) pół roku.

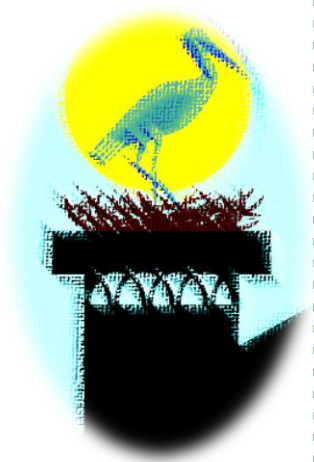

12) Powszechnie uważa się, że bociany przynoszą

- a) pecha.
- b) szczęście i dzieci.
- c) pieniądze.

13) Spośród wszystkich bocianów żyjących na świecie w Polsce mieszka

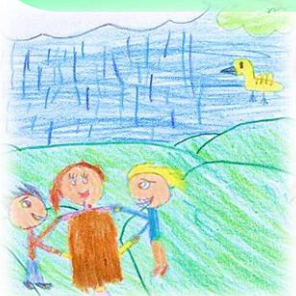
- a) co czwarty bocian.
- b) co dziesiąty bocian.
- c) co drugi bocian.

WIOSENNE WIERSZE

Wreszcie przyszła wiosna,
cała piękna i radosna.
Niebo wypiękniało,
w błękit się przybrało.
Przyleciały ptaszki,
wyśpiewały swoje fraszki.
Kwitną wkoło drzewa.
Ooo, pierwsza,
wiosenna ulewa!
Karolina Nowak, kl. 3a

Wiosno moja miła,
zima się skończyła.
Śnieg przestał już padać,
ptaki zaczynają
wesóło rozmawiać.
Karol Prokop, kl. 3a

Wiosna przychodzi cichutko,
roztapia śnieg szybciotko.
Ranki stają się coraz jaśniejsze,
a dni bywają coraz cieplejsze.
Jest tak zielono i wesóło,
zwierzęta budzą się wokoło.
Śpiew ptaków słyhać radosny,
na powitanie wiosny.
Tomek Milczarz, kl. 3a

Marzanna ma uśmiech zielony,
oczy ma żółte, a nosek czerwony.
Fryzura na głowie z zielonej trawy,
ubrana jest w suknię z błękitnej firany.
Amelia Jagielska, kl. 3a

Idzie wiosna cichym krokiem,
wszyscy się radują.
Już przebiśnieg z ziemi wyszedł
i bociany się zlatują.
A na drzewach są już pąki,
trawa się zieleni,
krople rosy na gałęziach
w słoneczku się mieniają.
Aleksandra Kucybała, kl. 3a

Kto już widział wiosnę,
ten jest radosny!
W dal ucieka zima zła,
gdy nadchodzi pora ta.
Topimy Marzannę,
żegnamy zimową pannę.
Wszędzie słyhać ptaków śpiew,
gdy fruwaą pośród drzew.
Nikola Bernasiewicz, kl. 3a

Wiosną...
Słońce mocniej grzeje,
na niebie jaśnieje.

Wiosną...
Powietrze jest czyste,
a niebo przejrzyste.

Wiosną...
Drzewa się zielenią,
jabłonie bieleją.

Wiosną...
Kwiaty rozkwitają
i ptaki śpiewają.

Wiosną...
Dzieci biegają,
o zdrowie dbają.

Maja Wojda, kl. 3a

Zza morza ptaki już przyleciały
i radośnie zaśpiewały.
Wesoło kukułka kuka,
rozgląda się, bo wiosny szuka.
Słońce na niebie mocno świeci,
bawią się na dworze dzieci.
Amelia Jagielska, kl. 3a

A ta słomiana panna,
co zwie się Marzanna,
odchodzi już za rzeki, lasy.
Na niebie słońce,
i kwiaty na łące,
nadchodzą ciepłe czasy.
Igor Grzela, kl. 3a

Wiosna już – tuż, tuż...
Ptaki radośnie fruwaą
i gniazda zakładają.
Klekot boćka słyhać z daleka,
wraca do gniazda, które czeka.
Kwitną krokusy na łące,
cieszą się małe zające.
Nadszedł wreszcie czas radosny
słonecznej, zielonej wiosny.
Piotr Sołtys, kl. 3a

Ten, kto lubi wiosnę, ma życie radosne.
Pora ta ma urok taki, że powracają do nas ptaki.
Ciepłem się cieszymy, z psem wychodzimy.
Lepiej w piłkę grać, niż jak borsuk spać.
Amelia Sala, kl. 3a

Gdy słońce świeci
i ptaki śpiewają,
uśmiechy na twarzach
się pojawiają.
W gniazdach pisklęta
weselo ćwierkają,
krokusy spod śniegu
się wychylają.
Kinga Prokop, kl. 3a

Wszyscy się cieszą,
nadchodzi czas wiosny.
Zielenią się drzewa,
w lesie pachną sosny.
Ptaki gniazda wiją,
świergocząc radośnie.
Bociany klekoczą,
wędrując po łące.
Kwitną tulipany
i żonkile pachnące.
Białym kwieciami
rozkwitły jabłonie.
Zapraszają zapachem
owadów kolonie.
Świerszcze grają
na skrzypeczkach.
Piękna jest
ta wiosneczka.
Miranda Stachura, kl. 3a

Wiosna, wiosna, wiosna,
taka piękna i radosna.
Wokół jest zielono i radośnie,
a po deszczu szybko się rośnie.
Drzewa puszczają pąki,
bociany wracają na łąki.
Tęcza pojawia się tuż po deszczu.
Wiosna pachnie już w powietrzu.
Na drzewach gniazda budują ptaki,
z ukrycia wypełzły małe ślimaki.
Zbliżają się radosne dni,
bo wiosna już puka do naszych drzwi.
Kalina Krawiec, kl. 3a

